

Referat

Til stede: **Statsministerens kontor** v/ Marianne Kvan
Arbeids- og inkluderingsdepartementet v/Leila Erdis
Barne- og likestillingsdepartementet v/Hege Wetland, Juliet Namuli
Birabwa Haveland, Wenche Hellerud
Helse- og omsorgsdepartementet v/Tjaarke Hopen
Justis- og politidepartementet v/ Kristin Ryan
Kommunal- og regionaldepartementet v/ Jørgen Hafstad
Kultur- og kirkedepartementet v/ Kristine Wenneberg
Kunnskapsdepartementet v/ Tomas Øvergaard
Landbruks- og matdepartementet v/ Vibeke Larvoll
Miljøverndepartementet v/ Gunnar Farestveit
Norad v/Gisle Hagen
Utenriksdepartementet v/ Guro Camerer, Tine Mørch Smith, Anne Merchant og Hege Røttingen

Møtedato: 11.09.2009

Møteleder: Tine Mørch Smith og Hege Røttingen

Referent: Hege Røttingen, Seksjon for MR og demokrati

Dato: 11.09.2009

Saksnr.:

Norges 5. Rapport til FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK)

Møtet ble ledet av avd. dir. Tine Mørch Smith og seniorrådgiver Hege Røttingen, med innlegg fra fagdir. Anne Merchant, hvorpå representantene for de berørte fagdepartementene kommenterte de enkelte dop.

Ved møtets start ble retningslinjer for ØSK rapportering, Norges 4. rapport og ØSK-komiteens spørsmål til denne, samt et møterefertat fra oppfølging av "concluding observations" fra FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheters (ØSK-komiteens) "concluding observations" omdelt.

1. Kort orientering om statsrapportering og ØSK

ØSK (ICESCR) trådte i kraft 3. januar 1967. 160 stater har ratifisert eller tiltrådt ØSK. Statene har gjennom tilslutning til konvensjonen forpliktet seg til gradvis å gjennomføre de rettigheter som er nedfelt i konvensjonen. Norge ratifiserte ØSK i 1972, med forbehold til art 8 (1)d om streikeretten grunnet vår ordning med tvungen lønnsnemnd. Konvensjonen er inkorporert med forrang gjennom menneskerettighets-loven i 1999. Konvensjonen håndheves ved statsrapportering. Den 10. desember 2008 vedtok FNs generalforsamling en protokoll som gir adgang til individklageordning som åpnes for signering i september 2009. Norge skal levere sin femte rapport for nasjonal implementering av ØSK-konvensjonen 30. juni 2010. ØSK-komiteén oppsummerer hvilke forhold som fremtrer positive og negative, og gir anbefalinger og oppfølgingsspørsmål før neste rapport.

2. Presentasjon av de reviderte retningslinjene for statenes rapportering til overvåkningsorganet for FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK-komiteen)

Omdelt i møtet. Vedtatt 2008, revidert 24 mars 2009.

I henhold til de reviderte retningslinjene skal rapporten være todelt og bestå av et felles grunnlagsdokument for alle traktatororganene (core document) og en traktatspesifikk rapport. Arbeidet i forbindelse med rapporteringen til ØSK-komiteen vil all hovedsak være knyttet utarbeidelsen av den konvensjonsspesifikke delen. Det tas sikte på at Norges "core" dokument ferdigstilles ved utgangen av oktober d.å.

I den grad det er relevant tekst i andre norske FN-rapporter, inkludert ILO-rapporter, skal det henvises til dette i rapporten. Det vil derfor være nødvendig at saksbehandlere skaffer seg en oversikt over tidligere innrapport materiale om sitt fagfelt i forbindelse med rapportutarbeidelsen.

Det er viktig at saksbehandlerne som er involvert i rapporteringsarbeidet gjør seg kjent med grunnlagsmaterialet som er omdelt:

1. Retningslinjer for utarbeidelse av den traktatspesifikke delen av rapporten (dok.nr. E/C.12/2008/2).
2. For å unngå overlapping mellom rapporten og core-dokumentet, vises det til retningslinjene for utarbeidelse av felles grunnlagsdokument ("core document"), se para 1 – 60 i vedlegg med dok.nr. HRI/GEN/2/Rev.5.
3. Overvåkningsorganets tolkningsuttalelser er tilgjengelig på:
<http://www2.ohchr.org/english/bodies/cescr/comments.htm>

4. Alle relevante dokumenter knyttet til Norges 4. rapport til ØSK (Norges rapport, ØSK-komiteens anbefalinger til Norge og Norges oppfølging av disse samt materiale utarbeidet i anledning NGO-møte etter forrige eksaminasjon er tilgjengelig på:
http://www.regjeringen.no/nb/dep/ud/dok/rapporter_planer/rapporter/2004/oksoskonvensjon.html?id=106240
5. Norges svar på tilleggsspørsmål i anledning Norges forrige eksaminasjon

3. Fremdrift og strategi

Det legges opp til en åpen, transparent og inkluderende prosess knyttet til arbeidet med rapporten. UD vil opprette en lenke på www.regjeringen.no med alle relevante dokumenter tilgjengelig for allmenheten. Minst to åpne møter skal avholdes med sivilt samfunn. Det informeres om at NGO-miljøet har anledning til å søke støtte til "Skyggerapporten", og dessuten gis anledning til innspill til Norges statsrapport underveis i prosessen.

Alle departementer igangsetter arbeidet med bestillinger til sine underliggende etater og direktorater og Statistisk Sentralbyrå så snart som mulig, for å unngå for knappe tidsfrister.

4. Status for arbeidet knyttet til ØSK-konvensjonens tilleggsprotokoll om individklagerett

Flertallet av FNs medlemsstater, særlig utviklingslandene, har lenge ønsket en individuell klagemekanisme under FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. Utkast til tilleggsprotokoll ble vedtatt ved konsensus i FNs Menneskerettighetsråd i Genève i juni 2008, og oversendt FNs Generalforsamling for endelig vedtak. Norge var ikke medlem av FNs Menneskerettighetsråd da protokollen ble fremforhandlet.

FNs 63. Generalforsamlings vedtok tilleggsprotokollen til ØSK den 10. desember 2008 ved konsensus (ingen av FNs medlemsstater stemte mot). Tilleggsprotokollen åpnes for signering 24. september 2009, og trer i kraft tre måneder etter at minst ti stater har tiltrådt. Norge har ikke tatt stilling til tilslutningsspørsmålet. Et utredningsarbeid for å se nærmere på konsekvenser av en tilslutning er i gang, i Regjeringens målsetting om å styrke utredningsprosesser knyttet til internasjonale traktater før disse blir folkerettslig bindende for Norge.